

Invitasjon
Kurs i energibesparelse
og miljøtiltak
Sammen med Bravida GreenHub

GREENHUB

Innhold

Hvorfor skal man utføre energibesparende tiltak?	1
Hvor mye kan man spare?.....	2
Hvem har ansvaret for å vedlikeholde eiendommen?	3
Hva kan vi i Bravida GreenHub gjøre for deg?	4
Hvem er vi?	4
Spør deg selv!	5
Vi inviterer deg til kurs!	5

Hvorfor skal man utføre energibesparende tiltak?

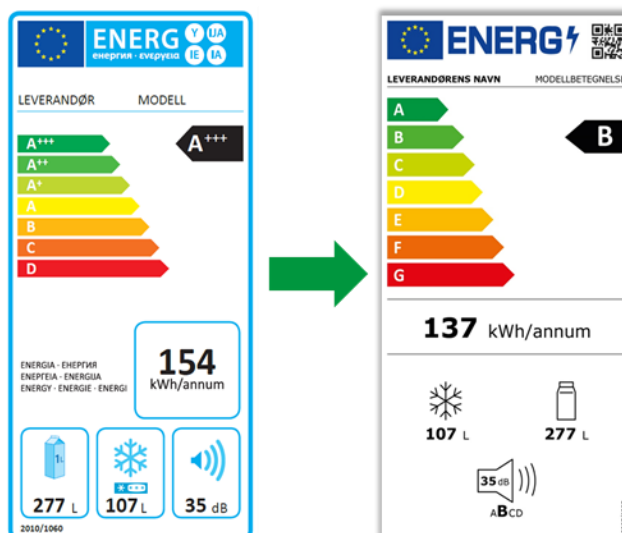
Dagens samfunn krever mer energi enn noen gang før. For å kunne møte dette behovet ønsker vi i Bravida å bidra til utviklingen av energibesparende tiltak. Ikke alle tar klimaendringene på alvor, og det kan være lett å fraskrive seg ansvaret. Om vi alle deler denne tankegangen, kommer vi ingen veg!

Nylig la FN frem sin klimarapport, hvor beskjednen var krystallklar: *Klimautfordringene må behandles som en umiddelbar trussel*, og at rapporten er «kode rød» for menneskeheten. For å kunne ta vare på det vi har, påpeker FNs generalsekretær at det må gjennomføres drastiske tiltak. Vi i Bravida ønsker å bruke denne anledningen til å vise frem hva for noen tiltak man kan gjennomføre, samt hvordan man kan spare både CO₂, og din egen økonomi ved å investere i ulike energibesparende tiltak.

Det vil bli strengere krav for energimerkingen av eiendommer, noe som motiverer til tiltak. Alle bygg som selges eller leies ut må ha en energiattest i henhold til Energiloven § 8-2. Siden 2010 har energimerking vært pålagt for nybygg, boliger hytter og næringsbygg med et samlet bruksareal på mer enn 1000 m². Per dags dato er en energiattest gyldig i 10 år. Olje- og el-kjeler og klimaanlegg derimot skal ha en energivurdering hvert fjerde år, og store anlegg skal ha en energivurdering hvert annet år. Dersom det gjøres endringer og forbedringer på eiendommen som kan påvirke energimerket, skal merkingen gjennomføres på nytt. Konsekvensene for å ikke følge opp merkeplikten er; tap av eiendomsverdi, negative sanksjoner dersom plikten til å foreta energikartlegging ikke overholdes og dagsbøter fra NVE (Noregs vassdrags- og energidirektorat). I tillegg, ifølge energiloven § 8-4, skal eieren sørge for at en gyldig energiattest er plassert synlig for brukere i bygget. Brudd på energiloven kan medføre til gebyrer.

I en verden som stadig får økt fokus på bærekraft, lønnsomhet og sosialt ansvar, er det grunn til å tro at det vil bli pålagt mer frekvente energimerkinger. Blant annet har det i løpet av 2021 blitt innført nye energietiketter. Mange produkter har blitt mye mer effektive, noe som medførte at daværende energiskala ble sprengt. Nå innføres det nye regelverk som stiller strengere krav til en stor andel av produktene. Et produkt med energimerket "A+++" har nå for eksemplet blitt klassifisert som "B" etter de nye kravene.

Videre har det blitt foreslått forslag til endringer i energiloven, noe som innebærer endringer slik som:

- Gyldig energiattest for bygninger som brukes av offentlige myndigheter og ofte besøkes av allmennheten, senkes fra 1 000 m² til 250 m².
- Eiendom bestående av mer enn 250 m² av byggets oppvarmede bruksareal eies eller leies av sentralforvaltningen, skal eieren av bygget sørge for at den har energiattest.
- Eiere av bygget der det allerede er innhentet energiattest i forbindelse med salg, utleie eller oppføring, skal sørge for at et sammendrag av energiattesten plasseres synlig for brukere av bygningene dersom bygningen har et samlet bruksareal over 500 m² og ofte besøkes av allmennheten.

Hvor mye kan man spare?

Det er ingen som ønsker å bygge grønne innovative bygninger eller investere i energibesparende tiltak, hvis dette tilsvarer medfører i underskudd, eller at man ikke får noe igjen for det. Det fine er at nesten alle tiltak nettopp gir økonomisk fordel og eller økt omdømme!

- Bygg med lavere strømrregning er mer attraktiv for leietakere, noe som videre kan gi lengre og stabile leiekontrakter. Slik kan eieren forsikre inntekter, samt redusere risiko.
- Miljøsertifisering viser til kvalitetsbygg, noe som gir bygget høyere verdi. Kvalitetsbygg er mer attraktivt blant investorene
- Lavere drifts- og vedlikeholdskostnader
- Være fremtidsrettet, og rustet til utviklingen av myndighetskrav
- Bedre vilkår med grønne lån (EU Taxonomy)

Man kan ha rett til grønne lån ved å utføre energibesparende tiltak, noe som kan gi 0,1 prosentpoeng lavere renter. For å kunne ta et slik lån, må den bli godkjent gjennom EUs taksonomi, et omfattende klassifiseringssystem som bestemmer hvilke økonomiske aktiviteter innenfor ulike sektorer som kan defineres som bærekraftige for investeringsformål. For å kunne klassifiseres som en bærekraftig økonomisk aktivitet, må aktiviteten bidra til minst ett av de seks miljømålene under, og ikke være til vesentlig skade for noen av de andre miljømålene.

- Begrensning av klimaendringer
- Klimatilpasning
- Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser

- Omstilling til en sirkulær økonomi
- Forebygging og bekjempelse av forurensning
- Beskyttelse og gjenopprettelse av biologisk mangfold og økosystemer

I tillegg til dette, har man her i Norge opprettet et statsforetak kalt Enova, som er en støtteorganisasjon som gir økonomisk støtte ved å investere i energibesparende tiltak. Formålet er å bidra til å redusere klimagassutslipp, styrket forsyningsikkerhet for energi og teknologiutvikling, som på lengre sikt bidrar til redusere klimagassutslipp. I løpet av de siste 12 månedene har Enova gitt økonomisk støtte til rundt 4 500 prosjekter, til en verdi av ca. 3.7 mrd.kr. Dette har gitt en energibesparelse på rundt 1,55 TWh i norsk næringsliv.

I Norge betaler næringsbygg 16,69 øre/kWh i strømgift til staten, i en tid hvor strømprisene øker. Bygg står for 40% av det totale landbaserte energibehovet. Omlag 15-20% av dette går til belysning (dvs. 7-10TWh til belysning). Det anslås at det er et innsparingspotensial på 10-50%, noe som kan gi en årlig besparelse på rundt 1 mrd.kr.

Næringsbygg med forbruk på rundt 500 000 kWh per år (rundt 3500 m²) kan årlig spare sitt energiforbruk på 150 000 kWh. Dette kan gi en besparelse på 75 000 kr*, og 1.2 tonn besparelse i CO₂. Man kan i tillegg spare 10-15 % mer av sitt energiforbruk, om man deler bygget opp i soner.

Å investere i energibesparende tiltak vil bidra til å redusere utslippet av CO₂, samt oppnå bedre inn klima og gi bedre belysning. Noen eksempler på hvor mye CO₂ man kan spare, er belyst i tabellen under.

Beskrivelse av tiltak	Utslipsreduksjons (CO ₂)
Fornye varmtvannsbereder	58 kg
Installere varmestyringssystem	53 kg
Redusere innetemperatur med en grad	44 kg
Eliminer standbyforbruk	62 kg
Utskiftning av vinduer	119 kg
IoT søppelbøtte (Reduserer søppelhenting fra 3 til 1 gange i uken)	30%
Installere solcellepanel	80 kg
Installere varmepumpe	288 kg
Kildesortere avfallet ditt	80 kg

Hvem har ansvaret for å vedlikeholde eiendommen?

Er ikke annet avtalt, er det du som leietaker forpliktet til vedlikeholde følgende deler:

- Innvendig vedlikehold
- Vedlikehold av kraner, varmtvannsbeholdere, elektriske kontakter og brytere
- Vedlikehold av røykvarslere

Du som utleier er forpliktet til å:

- Kontrollere el-anlegget med jevne mellomrom
- Vedlikeholde bygningsteknisk utstyre
- Energimerking av eiendommen

* I tillegg kommer effektledd. Utregningen er gjort med en strømpris på 50 øre per kWh.

Gjennomføring av oppgradering og vedlikehold krever fagfolk – som å få en autorisert elektriker til å rette opp feil på det elektriske anlegget.

Hva kan vi i Bravida GreenHub gjøre for deg?

Det er et stort potensiale for å spare energi og frigjøre elektrisitet hvis de eksisterende byggene oppgraderes. I vår analyse har vi sett på mulighetene for energisparing ved å velge de beste tilgjengelige løsningene. I tillegg spares energi ved å stille strengere krav til energieffektivitet i nybygg. Bravida kan tilby diverse tjenester for å møte kundens behov, slik som:

- Energimerking
- Energiattest
- Inspeksjonsrapport av avvik og behov for tiltak
- Prosjektering av tiltak for redusert energibruk

Noen utvalgte energitiltak vi kan gjennomføre sammen, med lav kost og høy besparelse er:

- Rens av radiatorer
- Smart klimastyring med parametere og regulering i sanntid.
- Modernisere varmtvannsbereder
- Modernisere varmegjenvinner/vifter/mykstarter i ventilasjonsanlegg
- Utskiftning av kjøleblafler med høyere ytelses grad. Opptil 5 ganger mer energieffektivt
- Benytte gjenvinning av varme til oppvarmingsformål.
- Overvåke vannforbruk med vannmålere
- Energieffektive elektriske apparater
- No cure, No pay-kontrakter

Hvem er vi?

Bravida GreenHub er et nytt forretningskonsept i Bravida Konsernet. GreenHub har sitt utspring fra en tanke om å bidra til å utvikle bygge- og anleggsbransjen, hvor det har blitt økt fokus på bærekraft. Bravida er et konsern som betjener rør, elektro og klimamarkedet med sine tilhørende underkategorier som brann, sikkerhet, lås, sprinkler mm. Dette gjør at vi ser nytten i å tilby alle fagfelt under en felles ledelse i sitt virksomhetsområde, dette sammen med faktorer som forurensing, reisevei og nærhet til kunder har resultert i etableringen av Bravida GreenHub.

GreenHub søker etter å levere på alle tekniske fag til våre kunder for å skape en enklere hverdag med raskere utrykning og store besparelser innenfor økonomi og energi. Våre nøkkelpunkter er derfor:

- Tverrfaglig leveranse av tekniske fag
- Tverrfaglige serviceavtaler
- Et felles kontaktpunkt og koordinering
- Nærhet til kunden
- Enkel kommunikasjonsflyt
- Rask retting av feil og mangler
- Digitalisering av teknisk utstyr
- Reduksjon av utslipp og klimabelastning
- Energirådgivning og justering av anlegg

Spør deg selv!

Vi i Bravida ønsker å gi deg oversikt i en uoversiktlig verden, hvor vi sammen kan løse miljøutfordringer som man kanskje ikke er helt så klar over. Under er det presentert noen typiske spørsmål. Spør deg selv! Hvor mange av disse har du oversikt over?

- Vet du hvilket energimerket bygget ditt har?
- Kjenner du til hvordan effektledd beregnes?
- Kjenner du til de statlige avgiftene?
- Vet du hvor mye du kan spare ved energibesparende tiltak?
- Har du et **utdatert** energimerke som du ikke er klar over?
- Er radiatoren din renset?
- Hvor effektiv er det eksisterende anlegget i ditt bygg?
- Har du systemer som motarbeider hverandre?

Vi inviterer deg til kurs!

Vi i Bravida ønsker å invitere deg til kurs, hvor agendaen vil bestå av:

- ✓ Innføring i energimerking, miljøsertifiseringer og sertifikater
- ✓ FNs bærekraftsmål
- ✓ Enkle kontrollrutiner – bli kjent med ditt bygg
- ✓ Sette opp energi og klimaregnskap
- ✓ Forslag til tiltak for energimerkingen
- ✓ Enova støtte for en bærekraftig fremtid
- ✓ Grønne lån – Bankene belønner bærekraft
- ✓ Hvilke tjenester kan Bravida Energibygging og Greenhub tilby.
- ✓ Deres mulighet til en bærekraftig og lønnsom virksomhet

**Med bærekraft i fokus.
Bruk tjenestene våre med god samvittighet!**

